

TLÜ Haapsalu Kolledž
Läänemaa klassiõpetajate nõukogu

Läänemaa 3. klasside emakeeleolümpiaadi kontroll-lehed

13.03.2014

Koostajad: Tiina Markus, Evelin Nappus, Taimi Sammel, Piret Pärnpuu, Ene Hiiepuu

Kujundaja: Kristel Tereping

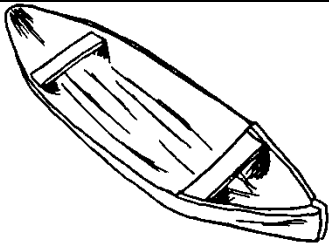
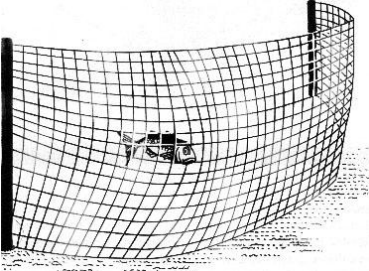
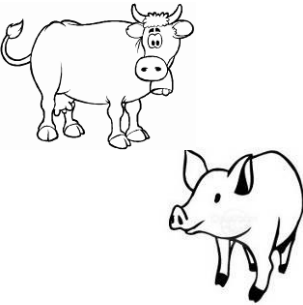
JÕENEITSI PÄRANDUS

16 p

Läti muinasjutt

KUULAMISÜLESANNE

1. Kuula tähelepanelikult muinasjutu algust. Kirjelda esemeid, olendeid muinasjutu alguses. Teise tulba lahtrid täida peale seda, kui oled muinasjutu lugemisega jõudnud ülesandeni 4.

Ese, olend	Kirjeldus muinasjutu alguses	Kirjeldus hiljem
	Viltuvajunud, aukliku katusega, millest võis öösiti tähti vaadata	Onnike kenasti püsti, katus terve
	Paadipõhi oli jõekividest lõhutud, lasi vett sisse	Paat pidas vett, tilkagi ei tulnud sisse
	Rebenenud, kalad ujusid sisse ja aukudest jälle välja	Võrgud terved, kala täis
	Lehm ei andnud piima ja seapõrsas ei tahtnud enam süüa, paistis peagi otsa lõppevat	Lehm poegis ja põrsas hakkas sööma, nii et kõrvad laksusid.

MUINASJUTU 2. OSA

6 p	
-----	--

2. Loe tähelepanlekult muinasjutu 2. osa ja vasta küsimustele täislausega.

Iga lause annab 2p, kokku 6p

- **Kes saatis Jõeneitsi mehega rääkima?**

Venta- ema saatis Jõeneitsi mehega rääkima.

- **Miks muutus jõevesi soolaseks?**

Vesi muutus mehe pisaratest soolaseks.

- **Mida pidi mees meeles pidama, et õnne mitte kaotada?**

Mees pidi meeles pidama, et ta ei tohi kunagi kellegi ees oma õnnega hoobelda.

MUINASJUTU 3. OSA

5 p	
-----	--

3. Loe muinasjuttu edasi. Lahenda mõistatused ja otsusta, missugused muinasjutu 3. osas allajoonitud sõnad ja mõistatused sobivad kokku.

Metsas sündinud, metsas kasvanud, vees elab? **paat**

Jookseb ööd ja päevad, ära ei väsi iialgi? **jõgi**

Seitsesada väravat, üks auk välja minna? **võrk**

Vees mängib, maa peal sureb? **kala**

Hark all, paun peal, pauna peal rist, risti peal nupp, nupu peal mets? **mees**

SÕNALIIGID

15 p

5. Värvi kalavõrgus omadussõnadega võrgusilmad. Saad teada, mitut võrguruutu on parandatud.

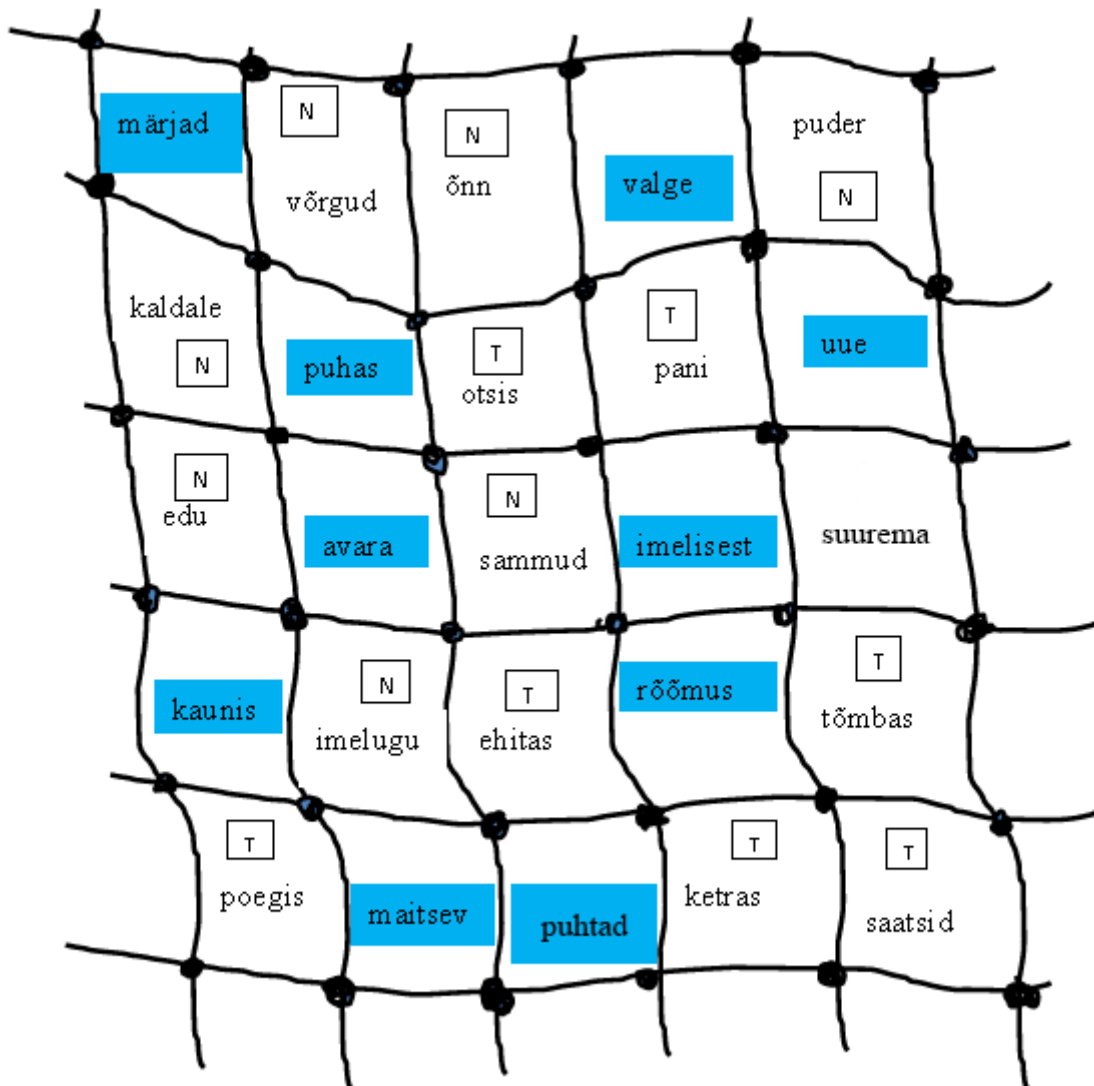
Kirjuta parandatud ruutude arv joonele 11.

Mitu nimisõna on võrgus? 7

Mitu tegusõna on võrgus? 7

Mida on kalavõrgus rohkem, kas nimisõnu või tegusõnu ja mitme võrra?

Nimi- ja tegusõnu on võrdselt.

LIITSÕNAD

18 p

6. Otsi täherägastikust liitsõnu, mille üks osa on sõna „kala“. Sõnad võivad olla paremalt vasakule, vasakult paremale, ülevalt alla või alt ülesse.

B	K	A	L	A	M	E	E	S	Õ	K	E	R	T	K	T	K	W	S
S	G	C	J	H	Y	Ä	V	M	O	U	K	A	L	A	P	A	A	T
U	K	A	L	A	M	A	R	I	Ä	L	O	L	M	L	A	L	D	K
I	U	K	A	L	A	P	O	O	D	D	R	K	A	A	S	A	R	A
T	T	U	L	U	K	H	I	B	D	K	F	A	D	V	D	V	K	L
S	N	K	A	L	A	S	T	A	M	A	V	L	A	Õ	F	O	A	A
U	Ä	J	K	N	L	K	A	L	A	L	E	A	S	R	G	R	L	K
K	V	E	A	L	A	L	A	K	X	A	G	M	A	K	H	M	A	E
A	F	G	L	O	P	V	K	A	L	A	S	A	L	A	T	R	S	I
L	L	H	O	K	Ü	Ä	Ö	L	O	I	U	I	A	E	R	T	A	O
A	D	F	O	M	Ü	K	A	L	A	U	I	M	K	Õ	Ü	P	B	P
H	J	S	S	J	K	A	L	A	T	U	R	G	N	Õ	A	L	A	K

Leitud sõnad kirjuta siia joontele.

kalamees, kalamari, kalapood, kalapaat, kalalaeu, kalasalat, kalauim, kalaõng,
kalaturg, suitsukala, soolakala, kalapüük, kuldkala, kalamaim, kalasadam, kalavõrk,
kalavorm, kalasaba

MUINASJUTU 4. OSA

14 p	
------	--

7. Loe muinasjuttu edasi ja leia tekstist samatähenduslikud sõnad.

Iga sõna 1 punkt + õigekiri 1punkt

käsitööline – näputöömeister

joogikannud – mõdukannud

heietada – rääkida

nimepärija – poeg

abiellus – võttis naiseks, pidas pulmi

on seitsmendas taevas – õnnelik

hoidis kõrvu lahti – kuulas

vihastab – hing saab täis

küljeluu, kodukana – naine, emand,

naisuke

purjus – aur peas

kiitlesid – hooplesid

tantsib – keerutab jalga

jõukus – rikkus

peigmehe isa - peiuisa

LINNAPLAAN

4 p	
-----	--

8. Kalamees läheb oma Venta-neitsiga noorima poja pulma autoga. Pidu toimub Karusselli tänava tumeda ringiga tähistatud kohas. Teekonda alustatakse Männi tänavalt ristiga tähistatud kohast.

LAHENDUS

Männi

Kuuse

Tammsaare

Vee

Karusselli

Tänavate õige järjekord 4 punkti.

Õigekiri 1 punkt.

LOO KAARDISTAMINE

12 p

9. Täida loetud muinasjutu põhjal lüngad. Paiguta loo sündmused joonisele õiges järjekorras.

9 punkti

2. Kohtumine Venta-tütrega	8. Mees näeb und	3. Mehe elu paraneb
7. Naine lahkub	6. Naisega hooplemine	5. Pesamuna pulmapidu
4. Pojad alustavad oma elu	1. Vaese mehe naine sureb	9. Venta-tütrel kingitus kaasale

Kus toimub tegevus?

1 punkt

Lätis ja/või Venta jõe ääres.

Mida see lugu õpetab?

1 punkt

Lubadusest tuleb kinni pidada. Ei tohi hoobelda. Saladust tuleb hoida.

TEABETEKST

7 p

10. Loe tähelepanelikult teksti ja otsusta, kas väide on tõene või väär.

Väide	tõene	väär
Läti on Baltiriik.	+	
Läti asub Eestist lõunas.	+	
Lätit piirab Läänemeri ja Riia laht.	+	
Lätis on rohkem kõrgustikke kui madalikke.		+
Kogu riigis kasutatakse liiva klaasi tootmiseks.		+
Riigis leidub ka pruunsütt ja merevaiku.	+	
Venta jõgi on pikem kui 100 km.	+	

11. Leia kaardilt Venta jõgi? Joonista see sinise pliitsiga üle.

1 p

12. Keda või mida on loetud muinasjutust pildil kujutatud. Tõmba nool ja kirjuta.

